

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

AJUNTAMENT DE SANT LLUÍS

PRIMERA REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL MUNICIPAL DE SANT LLUÍS

Doc.5 Pla de seguiment 2008-2011

Versió 1

Agost de 2008

Equip redactor:

M. Jesús Bagur Benejam

Santa Clara, 30   07760 Ciutadella de Menorca
Tel. 971 480476 Fax 971 385118
mjesusbagur@gmail.com

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

AJUNTAMENT DE SANT LLUÍS

PRIMERA REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL MUNICIPAL DE SANT LLUÍS

Doc.5 Pla de seguiment 2008-2011

DIRECCIÓ FACULTATIVA

Consell Insular de Menorca

Joan Juaneda, biòleg

Ajuntament de Sant Lluís

Sergi Cruz, regidor de Medi Ambient

Yolanda Pons, tècnica de Medi Ambient

EQUIP REDACTOR

M.Jesús Bagur Benejam, Llic. en Ciències Ambientals

Neus Andreu Sunyer, Llic. Ciències Ambientals

Contingut

1. Preàmbul	4
2. Introducció	8
3. Organització del seguiment	8
4. Indicadors de seguiment	10
5. Indicadors clau de sostenibilitat	28

1. PREÀMBUL

Menorca, declarada Reserva de Biosfera el 1993, ha esdevingut un model paradigmàtic de compromís amb el valors mediambientals de desenvolupament sostenible i qualitat de vida. Un fet significatiu ha estat que la totalitat del seu territori, representat pels vuit municipis de l'illa, s'ha adscrit a la Carta d'Aalborg.

Durant el 2002 aquests municipis van iniciar els processos d'Agenda Local 21 amb la realització d'auditories ambientals que van servir per desenvolupar la diagnosi de situació mediambiental. El 2004 es van dissenyar els plans d'acció ambiental municipals amb la relació de programes, accions concretes i el sistema d'indicadors de seguiment definits per cada municipi, establint un procés participatiu en el qual es van constituir els Tallers d'Agenda Local 21. A partir d'aquest moment es va iniciar l'execució dels respectius plans d'acció.

A principis de 2007 el Consell Insular de Menorca va treure a concurs públic la primera revisió dels plans d'accions ambientals dels vuit municipis de Menorca i suport tècnic als ajuntaments en els tràmits necessaris per a l'aprovació, per part del Govern de les Illes Balears, dels plans d'acció revisats. Els vuit municipis han renovat el conveni de col·laboració per poder engegar aquesta primera revisió.

Per als municipis que emprenguin el procés de revisió dels plans d'acció, els beneficis a esperar rau en a recuperar l'impuls de la fase inicial de l'Agenda Local 21 amb l'aprofitament del coneixement acumulat durant els primers anys d'implantació. Això pot permetre que es defineixin projectes de major qualitat i adequació a la realitat municipal, que incideixin positivament en la qualitat de vida actual i futura de la ciutadania, i estimulin la participació ciutadana. Dins dels ajuntaments, aquest procés ha de millorar la integració dels criteris de

sostenibilitat, la coordinació i comunicació entre àrees i, en definitiva, la imatge municipal.

La revisió dels plans d'acció ambiental municipal és un procediment previst en els plans de seguiment de les agendes locals 21 dels municipis de Menorca aprovats el 2004. En aquests es recomana realitzar una revisió profunda dels PAAM en períodes de 4 anys, que permeti incorporar noves accions al PAAM a partir d'un procés de participació ciutadana que reculli les aportacions dels diferents agents socials i econòmics del municipi, i finalment obrir un procés de valoració que permeti establir les prioritats en la planificació de les accions que configuraran el nou Pla d'acció ambiental municipal.

De la mateixa manera que es va fer per als PAAM originals, els nous plans d'acció ambiental municipal revisats hauran de seguir la tramitació establerta en el Decret 123/2002, de 4 d'octubre, sobre la implantació de l'Agenda Local 21 als municipis de les Illes Balears:

- Aprovació pel Ple de l'Ajuntament.
- Validació per part del Comitè Insular d'Agenda Local 21, que elevarà informe a la Comissió Permanent de la Comissió Balear de Medi Ambient.
- Ratificació per part de la Comissió Balear de Medi Ambient, que determinarà en el seu cas la necessitat de modificar les inscripcions del municipi en el Registre Balear d'Agendes Locals 21 i a la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

L'actualització dels PAAM ha de partir d'una avaluació exhaustiva del nivell d'implantació de cada Pla d'acció, que és diferent a cada municipi. Cal identificar,

a partir d'aquesta avaluació, les principals debilitats i fortaleeses del PAAM vigent quant a tipologia de les accions i àmbits temàtics, organismes intervinents i limitacions competencials i pressupostàries que permetin l'optimització del nou Pla, en termes de factibilitat d'aconseguir els resultats esperats en els terminis establerts.

És necessari també la implicació activa dels càrrecs, tècnics i responsables municipals, que permeti la col·laboració i representació d'actuacions de totes les àrees de l'Ajuntament a partir de la idea que l'Agenda Local 21 no és exclusiva de l'àrea de Medi Ambient, sinó que implica el conjunt de la gestió dels ajuntaments.

La revisió dels plans d'acció ha de servir també per:

- Adaptar els objectius i accions dels PAAM a l'evolució legislativa, tècnica, econòmica i social dels aspectes relacionats amb el desenvolupament sostenible. És d'especial rellevància l'adopció dels Compromisos d'Aalborg com a reforç de les iniciatives locals i per donar impuls per revitalitzar l'Agenda Local 21.
- Adequar el Pla d'acció a l'evolució de la gestió local de la sostenibilitat.
- Ajustar el Pla en funció del nivell d'implantació de les accions del PAAM vigent per àmbits temàtics.
- Adequar el Pla a l'evolució de l'estat social, ambiental i econòmic del municipi.
- Fomentar la incorporació d'accions dels àmbits temàtics d'actuació menys representats en els PAAM vigents.

Per abordar amb èxit el procés de revisió dels plans d'acció caldrà reconsiderar els aspectes bàsics integrals del procediment inicial de disseny del PAAM: definició tècnica, comunicació municipal i participació ciutadana, per tal d'aconseguir la màxima implicació de tots els actors involucrats en aquest procés.

Els documents resultants d'aquesta primera revisió dels plans d'acció ambiental s'elaboraran en dues fases de treball:

FASE R-I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doc 1. Document base per a la revisió ▪ Doc 2. Actualització de dades ambientals
FASE R-II	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doc 3. Pla de participació ▪ Doc 4. Pla d'actuació 2008-2011 ▪ Doc 5. Pla de seguiment

2. INTRODUCCIÓ

Aquest document és un resum del **Document 4. Pla d'actuació 2008-2011**, en el sentit que recull de manera resumida els indicadors de seguiment de cadascuna de les accions i projectes descrits en el Pla d'actuació.

El **Pla de seguiment 2008-2011**, cinquè dels documents previstos en aquest procés, és el document del Pla d'acció que defineix un sistema d'avaluació contínua i periòdica del desenvolupament i dels resultats obtinguts per implantar el Pla d'acció.

Aquest seguiment es realitza a partir d'**indicadors**, que són elements de quantificació que permeten mesurar l'evolució de cada Pla d'acció i/o els seus resultats, i determinar si les actuacions realitzades en el marc del Pla d'acció estan d'acord amb els objectius de l'Agenda Local.

Igualment, per controlar l'estat d'execució del Pla d'actuació en general, s'omple el **Formulari de Seguiment**

3. ORGANITZACIÓ DEL SEGUIMENT

Durant la primera fase del procés de revisió del Pla d'acció s'ha elaborat el **Document 2. Actualització de dades ambientals**, amb l'objectiu d'actualitzar les dades ambientals que van formar part de la Diagnosi Ambiental del PAAM 2004, i de dotar d'informació ambiental, social i econòmica actualitzada als ajuntaments, entitats i associacions del municipi i ciutadania en general, necessària per a poder fer noves propostes d'actuació i revisió de les actuals per a la redacció del PAAM 2008.

L'objectiu d'aquesta segona fase és poder fer el seguiment dels indicadors periòdicament, i poder extreure conclusions sobre de la implantació del Pla d'acció en el municipi.

Els resultats del seguiment del PAAM han de ser públics i explicats a la ciutadania, principalment als participants als Tallers de Participació Ciutadana.

D'altre banda existeixen els **indicadors clau de sostenibilitat**, definits per la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, que calculats anualment, també permeten estudiar el grau d'implantació del Pla d'acció i, en terme generals, la sostenibilitat del municipi.

Amb la finalitat d'aconseguir que tots els indicadors es calculin s'ha de definir un responsable del càlcul. El batlle o regidor responsable de l'Agenda Local 21 és el responsable final que això passi, però ha de delegar la responsabilitat del control de les dades a qui cregui més convenient. Per exemple, tots els indicadors que facin referència a sancions o compliment d'ordenances hauria de recaure en la policia, el control de consums municipals a un funcionari de l'àrea de serveis, les assistències a jornades o qualsevol altre acte a l'encarregat d'organitzar-ho, etc.

Per tant, en el moment en que s'està executant un projecte del PAAM, el responsable del projecte ha de definir exactament qui ha de ser la persona encarregada de calcular les dades per poder realitzar el seguiment de l'acció.

4. INDICADORS DE SEGUIMENT

A partir de les fitxes dels projectes, definides en el Document 4. Pla d'actuació 2008-2011, s'han extret els indicadors de seguiment aprovats.

Línia d'actuació: 1 GOVERNABILITAT

Tema: Participació ciutadana

Projecte1.1	(1)	Pressupost participatiu
<i>Descripció</i>		Establir mecanismes de participació ciutadana real en els principals processos de decisió de l'Ajuntament, especialment en l'elaboració del pressupost municipal i en el disseny urbanístic del municipi.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	<i>de</i>	Mesura dels procediments de participació que es disseny: nombre de reunions, participants, representativitat...

Línia d'actuació: 2 GESTIÓ LOCAL CAP A LA SOSTENIBILITAT

Tema: Residus

Projecte2.1	(2)	Reducció del consum de paper en els edificis municipals
<i>Descripció</i>		Adoptar a tots els edificis públics municipals mecanismes per estalviar paper: reducció o substitució per models digitals dels documents informatius i butlletins periòdics que edita el consistori, utilització obligatòria de paper reciclat en tots els tràmits interns i externs, fer servir

	impressores que imprimeixin a doble cara...
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Volum de paper que es consumeix a les dependències i serveis municipals. Indicador Clau IC13

Tema: Aigua

Projecte2.2 (3)	Reducció del consum d'aigua en els edificis municipals
<i>Descripció</i>	Instal·lar de manera obligatòria a tots els edificis municipals mecanismes per reduir el consum d'aigua: cisternes de doble descàrrega, reguladors dels cabals de les aixetes i dutxes d'equipaments esportius...
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Volum d'aigua gastada a les diferents dependències i edificis de gestió municipals. Indicador Clau IC11

Tema: Energia

Projecte2.3 (4)	Reducció del consum d'energia en els edificis municipals i vies públiques
<i>Descripció</i>	Instal·lar de manera obligatòria a tots els edificis municipals sistemes d'enllumenat de baix consum, d'igual manera a la xarxa d'enllumenat públic de Sant Lluís. A tots els equipaments municipals inclosos vehicles, maquinària, etc. adquirir els que consumeixin menys o més eficients energèticament.
<i>Indicadors de</i>	Consum elèctric del municipi.

<i>seguiment/mètriques</i>	Indicador Clau IC14 i IC15
----------------------------	----------------------------

Línia d'actuació: 3 BENS NATURALS COMUNS

Tema: Medi Ambient

Projecte3.1	(5)	Analitzar l'efecte barrera del conjunt de l'aeroport i identificar els punts negres d'atropellament d'animals.
<i>Descripció</i>		Realitzar un estudi de l'efecte que pot tenir el creixement de l'aeroport conjuntament amb el de les zones urbanes de Maó i Sant Lluís i la xarxa viària sobre la fauna. Donar suport logístic i econòmic en cas que sigui necessari, al Consell Insular en la tasca que s'està portant a terme actualment d'identificació dels punts negres d'atropellaments d'animals i col·laborar així mateix, a l'hora d'aplicar mesures correctores.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>		Comparativa de nombre d'atropellaments d'animals

Tema: Medi Ambient

Projecte3.2	(6)	Promoure un estudi de les comunitats marines de Menorca i del seu estat de conservació proposant les mesures de protecció que calguin i contribuir a la seva recuperació.
<i>Descripció</i>		Elaborar un estudi de caracterització de les comunes marines i de seu estat de conservació posant especial atenció a les coves, a les praderies de fanerògames i als

	<p>peixos més amenaçats, i proposar i aplicar les mesures de protecció que siguin necessàries.</p> <p>Així mateix es planteja fondejar esculls artificials a la costa del municipi per a la recuperació de la fauna marina.</p>
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Espais naturals protegits, nombre d'esculls instal·lats.

Tema: Medi Ambient

Projecte 3.3 (7)	Reserva marítima i terrestre entorn de l'illa de l'Aire.
<i>Descripció</i>	Declarar reserva marítima i terrestres l'entorn de l'illa de l'Aire
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Espais naturals protegits Indicador Clau IC10

Tema: Medi Ambient

Projecte 3.4 (8)	Implantació de normes UNE-EN-ISO 14001:2004 a les platges de Menorca
<i>Descripció</i>	La implantació de les normes UNE-EN-ISO 14001:2004 a les platges de Menorca, tot i ser Reserva de Biosfera, respon a les exigències de la societat, de la necessitat contínua de gestionar amb el compromís de preservació del medi ambient. Alhora contribueix a reforçar la seva imatge i el compliment de les exigències mediambientals actuals i de protecció del seu medi local.
<i>Indicadors de</i>	Certificació de qualitat.

seguiment/mètriques

Tema: Aigua

<i>Projecte3.5</i>	(9)	Reducció del consum d'aigua
<i>Descripció</i>		<p>Controlar el rec per aspersió en hores diürnes, controlar pèrdues de la xarxa pública, controlar dels nitrats i dels isoclorurs, control dels pous privats. Incentivar les cisternes i els aljubs. Control de la qualitat de l'aigua de bany i dels emissaris submarins. Obligar a jardineria amb planta autòctona en tota l'obra pública, impulsar millores anuals per disminuir pèrdues en les xarxes de distribució.</p> <p>Obligar a l'ús de mànegues amb pistola de fre a les zones nàutiques, instaurar màquines de temps màxim i monedes en zones nàutiques. Separar els col·lectors de residuals i de pluvials en tota la nova obra. Obligar a instaurar doble xarxa d'aigües grises en noves places turístiques o residencials. Fomentar els paviments permeables per zones com aparcaments o zones verdes. Obligar a construcció de cisternes en l'obra nova i en les rehabilitacions integrals. Establir línies d'ajuda per rehabilitació de cisternes i aljubs subterranis. Planificar sistemes de depuració pública de nitrats. Estudiar sistemes amb energies renovables Impulsar programes permanents d'educació ambiental per joves i adults.</p> <p>Demanar al Consell Insular la reducció de les dotacions en l'ús agrari, el control de les dosis i freqüències de l'aigua aplicada i que posi en marxa una campanya per generalitzar el reg per degoteig.</p>

<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Consum d'aigua municipal. Indicador Clau IC11
--	--

Tema: Aigua

Projecte3.6 (10)	Control de la qualitat de l'aigua
<i>Descripció</i>	<p>Demandar al Consell Insular el control de l'ús d'adobs contaminants al camp de Menorca.</p> <p>Instaurar una pàgina web on poder consultar de manera permanent les analítiques de l'aigua potable de cada poble i les diferents formes de combatre la presència excessiva de nitrats.</p> <p>Implantar sistemes que millorin la qualitat de l'aigua de consum.</p>
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Anàlisis dels pous del municipi.

Tema: Aigua

Projecte3.7 (11)	Reciclatge d'aigües depurades o pluvials per fer net embarcacions i cotxes.
<i>Descripció</i>	<p>Instal·lar a tots els ports, zones d'aparcament i empreses de serveis de neteja de cotxes i benzineres que ofereixin aquest servei per cotxes, mecanismes per estalviar aigua.</p> <p>Sistema específic de neteja de vaixells i cotxes amb aigües depurades i sistema de recollida de residus específic per vaixells i cotxes.</p>

<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Volum d'aigua depurada tractada a les EDAR del municipi Indicador Clau IC12
--	--

Línia d'actuació: 4 CONSUM I FORMA DE VIDA RESPONSABLE

Tema: Residus

Projecte 4.1 (12)	Implantar mesures fiscals i/o normatives que fomentin la reducció de residus en els diferents sectors d'activitat.
<i>Descripció</i>	<p>Redissenyar la fiscalitat dels residus de manera unificada a nivell insular que, a més de reflectir els costos de la gestió dels residus, n'incentivi la minimització.</p> <p>Per assolir aquest segon objectiu cal que una part de la taxa sigui variable en funció de la quantitat de residus generada, de manera que caldria aplicar fórmules per poder estimar la producció de residus dels diferents abonats o de les diferents zones del municipi, aprofitant i adaptant les experiències existents.</p> <p>Per altra banda, la implantació de sistemes de recollida específics per als generadors singulars també pot ajudar al foment de la reducció de residus, bonificant als establiments pel fet de participar en el sistema, i establint les taxes en funció de la quantitat de residus generada.</p>
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Variació de la generació de residus sòlids urbans, producció de residus sòlids urbans. Indicador Clau IC13

Tema: Aigua

Projecte4.2 (13)	Aprovar una ordenança d'abocament d'aigües residuals
<i>Descripció</i>	Aprovar una ordenança que reguli els vessaments d'aigües residuals del municipi.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Evolució de la qualitat de l'aigua dels aquífers.

Tema: Energia

Projecte4.3 (14)	Eficiència energètica i foment de les instal·lacions d'energia solar.
<i>Descripció</i>	Fomentar la implantació d'energies renovables al municipi, de manera prioritària en sòl industrial i zones degradades. Subvencionar la instal·lació de panells solars en edificis residencials. Atorgar subvencions per canvis de sistemes d'enllumenat tradicional per altres de baix consum a particulars i empreses.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre d'instal·lacions d'energia solar al municipi. Indicador Clau IC14 i IC15

Tema: Residus

Projecte4.4 (15)	Prou plàstic: bosses biodegradables
<i>Descripció</i>	Reunions amb les associacions de comerciants del municipi per coordinar una acció conjunta per substituir les bosses de plàstic per bosses fetes de materials biodegradables. Organitzar xerrades o conferències sobre l'impacte dels

	residus plàstics i la conveniència de fer servir materials alternatius, reutilitzar capsos de cartró o de recuperar el costum d'anar a comprar amb senalla.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de comerços que s'adhereixen a la campanya. Nombre d'assistents a les xerrades de conscienciació. Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.5 (16)	Millores en la recollida dels residus
<i>Descripció</i>	Incrementar el nombre de contenidors de recollida selectiva de residus al nucli urbà, polígon industrial i a les urbanitzacions: contenidors de matèria orgànica, roba emprada, piles, olis vegetals i minerals, paper, vidre... Neteja i senyalització per eliminar els punts d'abocament incontrolat de runes de construcció, com les de Cap den Font o diverses vores de les carreteres.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de contenidors de recollida selectiva. Indicador Clau IC13

Tema: Residus

Projecte4.6 (17)	Reciclem llibres de text
<i>Descripció</i>	Fomentar que a les escoles públiques es triïn els llibres de text d'aquelles edicions en que els quaderns d'activitats estan separats del temari teòric, de manera que aquest es pugui reaprofitar en els cursos següents.
<i>Indicadors de</i>	Nombre de matèries en que s'han triat llibres de text que permeten la seva reutilització.

seguiment/mètriques

Línia d'actuació: 5 PLANIFICACIÓ I DISSENY URBANÍSTIC

Tema: Urbanisme

Projecte 5.1 (18)	Incentivar les noves reformes i construccions que es projectin amb criteris de sostenibilitat i bioclimatisme i incorporar aquests criteris en el planejament urbanístic
Descripció	<p>Establir línies d'ajudes econòmiques i de bonificacions en la llicència per a obres de nova edificació o de reforma que s'emmarquin dins la construcció sostenible.</p> <p>Per això s'ha de crear un protocol que controli dos aspectes fonamentals a l'hora de concedir les ajudes:</p> <p>Valoració dels projectes presentats en funció dels sistemes d'estalvi energètic (instal·lacions basades en energia solar, increment d'aïllament tèrmic, etc.) i dels materials que utilitzen (d'origen renovable o no, el seu cost energètic, etc.)</p> <p>Seguiment de les obres per garantir l'acompliment de les directrius dels esmentats projectes.</p> <p>Per altra banda, cal incloure criteris que afavoreixin l'estalvi i l'eficiència energètica en les ordenances d'edificació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Criteris bioclimàtics: d'orientació i exposició, de ventilació, de cobertes, etc. ▪ Criteris relatius a l'acompliment de les normatives d'aïllament tèrmic i/o la qualificació energètica. ▪ Regulació del tipus de lluminàries exteriors que es poden instal·lar, la quantitat de llum emesa cap el cel, el règim horari, i la pertorbació lumínica de la via pública.

<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Consum energètic domèstic, consum energètic total, implantació d'energies renovables. Indicador Clau IC14 i IC15
--	---

Tema: Urbanisme

Projecte5.2 (19)	Donar facilitats per a la millora i manteniment de l'habitatge rural, així com altres edificacions associades a les explotacions agràries professionals.
<i>Descripció</i>	Establir ajudes econòmiques i de tramitació per a tots aquells projectes i obres que persegueixin l'adequació d'habitatges rurals tradicionals, així com les edificacions auxiliars annexes, garantint alhora que les reformes es realitzen des d'una perspectiva respectuosa amb el patrimoni existent.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Producció agrícola i ramadera ecològica, superfície agrícola i de pastures, nombre d'explotacions agro-ramaderes.

Tema: Urbanisme

Projecte5.3 (20)	Habitatges de protecció oficial nets / ecociutats
<i>Descripció</i>	Dotar al municipi de Sant Lluís de vivendes de protecció oficial que incorporin fonts d'abastiment d'energia d'alta eficiència basades en tecnologies de condensació i baixa temperatura, instal·lacions d'energia solar tèrmica i piles de combustible que transformen el gas en calor i electricitat (exemples: el districte de Puente de Vallecas, San Francisco Javier i Nuestra Sra. de los Ángeles de

	Madrid).
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre d'habitatges construïts amb aquests criteris.

Línia d'actuació: 6 MILLOR MOBILITAT, REDUIR EL TRÀNSIT

Tema: Mobilitat

Projecte 6.1 (21)	Recursos de mobilitat alternativa: carrils bici i voreres per vianants
<i>Descripció</i>	Implementar una xarxa de carrils bici i connectar-la amb les xarxes equivalents de Maó i Es Castell. En el tram de carril bici que es disposi en paral·lel a la carretera de Maó a Sant Lluís, preservar els arbres existents i la vegetació característica com a element ornamental i de separació entre la calçada per vehicles i el carril bici. Tenir en compte com a element preferent els accessos als Instituts. Equipar les vies de comunicació interurbanes amb voreres segures per vianants, especialment en els trams de Sant Lluís a Maó i de Sant Lluís a S'Algar i altres punts de la costa. Recuperar tots els trams del Camí de Cavalls per a ús dels vianants. Augmentar la seguretat dels vianants en les carreteres d'accés a les urbanitzacions.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Carrils bici construïts Vorerres construïdes

Tema: Mobilitat

Projecte6.2	(22)	Projecte transport urbà net
<i>Descripció</i>		Promoure a nivell d'illa un transport públic net que no contamina, com per exemple vehicles propulsats amb energia elèctrica i combustible d'hidrogen. S'instarà a l'administració competent a tenir en consideració aquesta proposta en l'ampliació de les flotes de autobusos del servei públic de passatgers.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>		Nombre de vehicles. Indicador Clau IC7

Tema: Mobilitat

Projecte6.3	(23)	Cotxes de lloguer i taxis eco
<i>Descripció</i>		Promoure l'adquisició d'automòbils amb baixos nivells d'emissió de CO ₂ (d'acord a la proposta de la Comissió Europea de febrer de 2007, de menys de 120 grams de CO ₂ per quilòmetre) entre les empreses de lloguer de cotxes i taxistes.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>		Nombre de vehicles que compleixen els criteris d'emissions.

Tema: Mobilitat

Projecte6.4	(24)	Manteniment i neteja de camins rurals
<i>Descripció</i>		Programar periòdicament accions de manteniment i neteja de la xarxa de camins rurals del municipi per que siguin adequats per la pràctica del senderisme i del cicloturisme. Obrir els que estan tancats d'abatzeres i rames. Arranjar

	<p>pins i parets seques. Evitar asfaltar cap tram de la xarxa de camins rurals.</p> <p>Mantenir especialment cuidats tots els trams del Camí de Cavalls, com el que va de S'Algar a Alcaufar.</p>
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Quilòmetres de la xarxa de camins rurals en els que s'han fet actuacions de neteja i manteniment per període de temps.

Tema: Mobilitat

Projecte 6.5 (25)	Tancar el carrer de Sant Lluís al trànsit rodat
<i>Descripció</i>	Peatonalitzar el carrer de Sant Lluís.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Carrer efectivament tancat al trànsit de vehicles.

Tema: Mobilitat

Projecte 6.6 (26)	Sancionar els camions que aparquen damunt les voreres del polígon
<i>Descripció</i>	Planificar campanyes periòdiques per incrementar la vigilància policial al polígon industrial per evitar que els vehicles de gran tonatge romanguin aparcats damunt les voreres, sancionant-los d'acord a la normativa municipal quan l'incompleixin.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de sancions imposades a cada campanya.

Línia d'actuació 7. ACCIÓ LOCAL PER A LA SALUT

Tema: Renous

Projecte7.1 (27)	Eliminació de renous
<i>Descripció</i>	Incrementar la vigilància dels emissors de renou, en especial motocicletes que superen els nivells permesos i les obres de construcció als mesos d'estiu. Elaborar un estudi de la qualitat acústica del municipi.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de sancions imposades i informe elaborat.

Tema:

Projecte7.2 (27)	Eliminació de fums
<i>Descripció</i>	Reforçar les sancions per eradicar el fum dels locals on no està permès fumar.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de sancions imposades

Tema: Residus

Projecte7.3 (28)	Eliminació de deposicions dels cans
<i>Descripció</i>	Sancionar als propietaris dels cans que embrutin els carrers.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de sancions imposades

Tema:

Projecte7.4	(29)	Control de les antenes de telefonia
Descripció		<p>Assegurar que totes les antenes de telefonia disposen de la corresponent llicència d'activitat municipal i validar que els projectes d'instal·lació compleixen amb els requisits d'emissions regulades per llei a les Illes Balears.</p> <p>Encarregar mesures d'emissions a tècnics independents amb competència en aquest àmbit per validar el compliment de la normativa vigent.</p> <p>Aquestes mesures es poden ampliar a altres tipus d'antenes emissores existents al municipi.</p>
Indicadors de seguiment/mètriques		<p>Registre d'antenes autoritzades.</p> <p>Nivells d'emissió mesurades.</p>

Línia d'actuació 8. ECONOMIA LOCAL VIVA I SOSTENIBLE

Tema: Activitat econòmica

Projecte8.1	(30)	Implementar els mitjans de control de la pesca recreativa i professional i fer difusió de bones pràctiques.
Descripció		<p>Elaborar un programa de divulgació sobre pràctiques respectuoses amb el medi en l'àmbit de la pesca recreativa i bons hàbits de comportament en el medi marí adreçat específicament als vaixells recreatius i les persones que exerceixen la pesca recreativa, mitjançant l'elaboració de tríptics, cartells informatius al port, etc.</p> <p>Així mateix es contempla destinar més recursos al control i vigilància de la pesca tant recreativa com professional, augmentant la vigilància tant a alta mar com en els ports</p>

	(en el desembarcament de pesca) i si cal, augmentar les sancions.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre de sancions imposades Material editat

Tema: Medi Ambient

Projecte 8.2 (31)	Fomentar la implantació de sistemes de gestió ambiental i ecoetiquetes a les activitats econòmiques
<i>Descripció</i>	Desenvolupar campanyes d'informació per fomentar que les empreses del municipi implantin sistemes de gestió ambiental (ISO 14001 o EMAS) o produeixin productes o serveis certificats amb ecoetiquetes. Aquestes campanyes poden anar acompanyades d'incentius fiscals o ajuts. Estudiar la conveniència i la viabilitat d'implantar un SGMA en alguna àrea o servei de l'Ajuntament (esports, cultural, àrea territorial, etc.) o totes les àrees.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre d'empreses amb SGMA.

Tema: Educació ambiental

Projecte 8.3 (32)	Accions d'informació i conscienciació ambiental per al sector empresarial
<i>Descripció</i>	- Jornades i actes de caire informatiu i formatiu, dirigides a les empreses dels diferents municipis. Poden tenir caràcter sectorial o transversal en funció de les diferents temàtiques. Els ponents serien tècnics experts en la

	<p>matèria.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Assessorament personalitzat a les empreses i persones interessades, que es poden traduir en visites a les instal·lacions per a una millor informació. - Aquestes accions es poden complimentar amb la elaboració de materials específics, en funció de la demanda i dels objectius estratègics del Pla d'Acció Municipal.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre d'assistents a les sessions i usuaris dels serveis d'assessorament.

Tema: Medi Ambient

Projecte 8.4 (33)	Racionalització de l'ús d'adobs químics al camp
<i>Descripció</i>	Evitar la utilització d'adobs químics en les explotacions agrícoles del municipi incentivant la seva substitució per alternatives com el compost que es produeix a la planta de Milà, restes de poda i d'herba triturades, etc. Elaborar una campanya per conscienciar als pagesos de la necessitat de racionalitzar l'ús d'adobs químics, amb arguments com que una volta són tirats a terra, en tres mesos han desaparegut absorbits per les plantes o arrossegats per la pluja o els recs, per tant per molt que es tiri no s'aconseguirà major producció.
<i>Indicadors de seguiment/mètriques</i>	Nombre d'explotacions que s'adhereixen a la campanya de reducció d'adobs químics.

Línia d'actuació: 10 DEL LOCAL AL GLOBAL

Tema: Medi Ambient

Projecte 10.1 (34)	Realitzar cursos o jornades de formació en matèria de medi ambient aplicada al món agrari per a pagesos
Descripció	Elaborar de forma coordinada amb altres municipis, u programa de cursos i/o jornades per a pagesos sobre temàtica ambiental aplicada a l'agricultura, com per exemple sobre tipus de fertilitzants i el seu ús, sobre agricultura ecològica o sobre bones pràctiques en agricultura.
Indicadors de seguiment/mètriques	Despesa ambiental municipal.

5. INDICADORS CLAU DE SOSTENIBILITAT

Com s'ha explicat anteriorment, la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears defineix 15 indicadors clau que anualment, tots els municipis de les Illes Balears que segueixen el procés d'Agenda Local 21, han de calcular. Això permet comparar tots els municipis entre si i valorar conjuntament la sostenibilitat dels municipis balears.

A continuació presentem els 15 indicadors clau de sostenibilitat:

IC1 Índex de pressió humana

- Població de dret
- IPH màxim (persones)
- IPH promig anual (persones)

IC2 Capacitat d'allotjament

- Allotjament residencial (places)
- Places turístiques
- Capacitat d'allotjament (places)

IC3 Índex d'estacionalitat turística

- Ocupació mitjana anual (%)

IC4 Indicador d'estrés turístic

- Estrés turístic màxim

Valor promig anual

IC5 Ocupació laboral per sector

Sector I (primari)

Sector II (secundari)

Sectors III i IV (terciari)

IC6 Percentatge d'immigrants

Població estrangera (habitants)

Percentatge s/població total (%)

IC7 Parc de vehicles

Total vehicles

Vehicles per cada 100 habitants

IC8 Ocupació del sòl

Sòl urbà i urbanitzable (%)

Superfície cultivada (%)

IC9 Intensitat de l'ocupació del sòl

Intensitat total (ha/hab)

Sòl urbà i urbanitzable (ha/hab))

Superfície cultivada (ha/hab)

Planejament i superfície

IC10 protegida

Sòl protegit (ha)

Percentatge sòl protegit (%)

Sòl protegit per habitant (ha/hab)

Consum aigua per habitant dret i

IC11 dia

Consum total anual (m3)

Consum per habitant i dia (l)

Volum aigua tractada a la

IC12 depuradora

Cabal depurat EDAR (m3)

Sanejament per habitant i dia (l)

Volum aigua reutilitzada

Percentatge aigua reutilitzada

IC13 Producció de residus

Residus per habitant i dia (Kg)

Tones recollides vidre

Tones recollides paper i cartró

Tones recollides envasos

Tones recollides compost

Kg per hab. de dret vidre

Kg per hab. de dret paper i cartró

Kg per hab. de dret envasos

Kg per hab. de dret compost

Percent. de residus recuperats

IC14 Consum total d'energia

- Consum gasos liquiats (TEP)
- Consum combustible líquid (TEP)
- Consum electricitat (TEP)
- Total consum (TEP)
- Consum per habitant (TEP/hab)

IC15 Consum d'energia elèctrica

- Consum elèctric illa (TEP)
- Consum per habitant (TEP/hab)

6. FORMULARI DE SEGUIMENT

Com s'ha explicat anteriorment, per portar a terme un control de l'estat d'execució del Pla d'actuació, és a dir, per determinar i conèixer quines accions estan acabades, quines en execució i quines pendents, s'omple el Formulari de Seguiment de la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

Aquesta tasca s'ha de realitzar anualment per avaluar com s'està desenvolupant el Pla d'actuació i si es segueixen les prioritats d'actuació marcades, i per tant, poder actuar en conseqüència.

El seguiment de l'estat d'execució del Pla d'actuació s'ha de presentar davant el Taller de participació ciutadana, perquè els ciutadans que participen del procés coneguin de primera mà com s'està desenvolupant l'Agenda Local 21 i si l'ajuntament segueix les valoracions i prioritats que ells/es van definir. També s'ha de presentar davant el Comitè Insular d'Agenda Local 21 i la Xarxa Balear de Sostenibilitat.

El Formulari de Seguiment es pot trobar a la pàgina web de la Xarxa Balear de Sostenibilitat <http://al21.caib.es>